Frankrijk in de jaren 1945 - 1960

In deze cursus wordt het accent gelegd op de kenmerkende aspecten van de jaren 1945 -1960 in Frankrijk: politieke instabiliteit, de rol van de Gaulle, de Algerijnse oorlog, en de hoogtij van het communisme. De nog traditionele samenleving was langzaam op weg naar moderniteit. Camus, Sartre, de Beauvoir en andere 'intellectuels engagés' speelden een centrale rol en het Franse chanson werd wereldbekend.

In 1945 zorgde de Gaulle ervoor dat Frankrijk een nieuwe regering kreeg, maar hij trad snel af. De onmacht van de zwakke parlementaire Vierde Republiek bij het Algerijnse conflict maakte haar zeer impopulair. Uiteindelijk werd in 1958 een beroep gedaan op de Gaulle om – maar nu op zijn voorwaarden – het land te redden.

Het communisme was zeer invloedrijk bij arbeiders, maar ook bij intellectuelen en kunstenaars. In de cafés van Saint-Germain-des-Prés werd urenlang gediscussieerd over politiek engagement. Het meningsverschil tussen Sartre en Camus werd steeds groter.

Het Franse chanson beleefde zijn beste jaren.

De economische groei betekende een verbetering van de levensomstandigheden. De babyboom, de trek naar de stad en de komst van nieuwe gastarbeiders veroorzaakten echter een ernstige woningnood. De meeste Fransen leefden nog traditioneel; huishoudelijke apparaten en een auto waren voor velen nog een luxe.

Het decennium eindigde met de komst van de nouvelle vague in de film, de nouveau roman en de invoering van de nouveau franc.

Programma:

1. Politieke en economische context: de Gaulle en zijn afkeer van de Vierde Republiek / Economische groei.
2. Gaullisme: een nieuwe politieke stroming / Communisme: succes bij arbeiders, grote aantrekkingskracht op intellectuelen en kunstenaars.
3. Dekolonisatie / De Algerijnse oorlog.
4. De Fransen in de jaren ’50: babyboom, trek naar de stad, woningnood / Sociale wetgeving / Vrouwen / Op weg naar moderniteit.
5. Bloeitijd van het Franse chanson: *chanson à texte* (Edith Piaf, Jacques Brel, Georges Brassens, Charles Trenet, Juliette Gréco, Charles Aznavour, Yves Montand …) / *chanson populaire* (Gilbert Bécaud, Dalida, Guy Béart, Sacha Distel, Tino Rossi …)
6. Intellectueel en artistiek leven: Saint-Germain-des-Prés, *existentialistes en intellectuels engagés* (Sartre, Camus, de Beauvoir …)
7. Cultuur: *théâtre de l’absurde, nouveau roman* / *‘Cinéma de papa’* en *nouvelle vague* / Frankrijk aan het einde van de jaren ‘50.

Afbeelding: France 1950s (Wikimedia Commons).

Cursusnummer	26ZN-1G28
Docent	*Alberte Roué* **Alberte Roué** was docent Franse taal en cultuur aan de Rijksuniversiteit Groningen. Zij verzorgt al vele jaren cursussen voor HOVO en het Institut français.
Vakgebied	Mens en maatschappij
Seizoen	2026 zomer/najaar
Dag	Donderdag
Inschrijven voor	vr 25 sep. 2026
Tijd	11.15 - 13.00
Cursusdata	24-sep., 01-okt., 08-okt., 22-okt., 29-okt., 05-nov., 12-nov., 19-nov.
Prijs	€ 200,-
Aantal colleges	7

Werkvorm	Hoorcollege met ruimte voor vragen en discussie
Cursusmateriaal	Hand-out, uitgereikt door de docent.
Opmerkingen	Powerpoint wordt digitaal ter beschikking gesteld op de site van HOVO.